

У пробах колодязної води загальна кількість мікроорганізмів була в межах норми і становила в середньому 86,2 КУО (Lim від 64 до 111 КУО). Проби фасованої газованої води містили поодинокі мікроорганізми у 1 мл. Lim показників КМАФАнМ був у межах від 2 до 6 КУО у 1 мл (за норми 20 КУО за культивування 37 °С). Колі-титр та колі-індекс прирівнювався до показників води централізованого водопостачання фільтрованої фільтром. Дослідження показників загальної кількості мікроорганізмів у 1 мл фасованої негазованої води свідчать про те, що колонії на середовищі для визначення КМАФАнМ практично відсутні. Найбільшу кількість – 352 КУО було підраховано у пробі води, відібраної із 20 л бутлів.

Ці дослідження підтверджують неякісне проведення дезінфекції тари для води.

Усі дослідні проби мали негативні результати досліджень на сульфітредукуючі клостридії, бактерії роду *Salmonella*, оскільки не спостерігали перевищення норми колі-індексу, окрім того, на даних об'єктах, де проводився відбір проб води, не відмічалось несприятливої санітарно-епізоотичної ситуації.

Проби води, відібраної з різних місць мають різні бактеріологічні показники. Проби води централізованого водопостачання, фільтрована, газована та негазована із пластикових пляшок мають значно меншу кількість КМАФАнМ, ніж вода розливна із бутлів.

За проведеними дослідженнями встановлено, що якість досліджуваної води, відібраної з бутлів, не відповідає нормативним вимогам. Самоочищення найшвидше відбувається у колодязної води.

УДК 619:616.36/.37–008:616–071/076:636.7:636.085/087

СВІРЖЕВСЬКА Є.Л., аспірант

Науковий керівник – **ГОЛОВАХА В.І.**, д-р вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ФУНКЦІОНАЛЬНІ ЗМІНИ ПЕЧІНКИ ТА ПІДШЛУНКОВОЇ ЗАЛОЗИ У ДЕКОРАТИВНИХ СОБАК ЗА РІЗНИХ РАЦІОНІВ

Мета роботи – провести аналіз раціону за основними поживними речовинами у сухому кормі та біохімічні дослідження сироватки крові собак декоративних порід (англійські бульдоги) за годівлі їх різними за поживністю кормами для вивчення функціонального стану печінки і підшлункової залози.

Досліджували дві групи собак по 10 тварин (англійський бульдог). У раціоні собак був лише сухий готовий корм у кількості 290 – 330 г на добу, але з різним умістом поживних речовин. Склад раціону собак першої групи за поживними речовинами включав: протеїну – близько 25 %, жиру – 12, клітковини – 2,5, кальцію – 1, фосфору – 0,8 %; другої групи: протеїну – мінімум 26 %, жиру – 20, клітковини – 3,0, кальцію – 2,1, фосфору – 1,4 %.

Функціональний стан печінки та підшлункової залози тварин за різної годівлі оцінювали за рівнем у сироватці крові загального білка – рефрактометрично, глюкози – глюкозооксидазним методом, сечовини – колірною реакцією з діацетилмонооксимом. Активність індикаторних для печінки ферментів – аланінової

(АлАТ) і аспарагінової (АсАТ) трансфераз визначали за Райтманом і Френкелем, α -амілази за Каравеєм.

Як видно з аналізу раціону, добова норма білка в раціоні кормів супер-преміум класу, як мінімум, на 5 % більша, ніж у кормі економ класу; кількість жиру в добовій нормі корму економ класу становить 36 г (група I), що на 40 % менше, ніж у кормі супер-преміум класу (група II).

Рекомендована доза клітковини складає 6 – 10 г у 310 – 330 г корму для собаки масою тіла 25 кг, для собак службових порід – 20 г, що у 2 – 3 рази більше, ніж у кормах економ та супер-преміум класу.

Слід зазначити, що в процесі виготовлення сухих кормів рівень клітковини знижується за рахунок дії механічних та температурних факторів. Оптимальне співвідношення Са : Р = 1,2 : 1.

У раціоні кормів економ класу добова кількість кальцію становить – 3,1 г, фосфору – 2,4; супер-преміум, відповідно 6,8 і 4,5 г. Надмірна кількість кальцію у раціоні призводить до зниження перетравності жирів, підвищення вмісту ендогенного жиру.

За біохімічного дослідження сироватки крові англійських бульдогів, у раціоні яких був надлишок поживних речовин (друга група), встановлено порушення білоксинтезувальної функції печінки, що супроводжувалось підвищеним умістом загального білка ($86,3 \pm 1,68$ г/л), зниженням рівня сечовини у 50 % тварин, зміною структури мембран гепатоцитів, що підтверджується зростанням активності АсАТ до $1,16 \pm 0,2$ і АлАТ – $1,25 \pm 0,23$ ммоль/(год•л). У 60 % собак встановлено підвищення активності α -амілази на 18,6 % (в середньому вона становила – $45,2 \pm 0,83$ мг/(с•л)).

УДК 619:616.357.6–008:615.244:616.995.122.21:636.3

СЛЮСАРЕНКО С.В., аспірант

Науковий керівник – **ГОЛОВАХА В.І.**, д-р вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ЕФЕКТИВНІСТЬ ПРЕПАРАТУ РБС У КОМПЛЕКСНІЙ ТЕРАПІЇ КІЗ ЗА ФАСЦІОЛЬОЗУ

При ураженні кіз фасціольозом (внаслідок впливу паразитів та їх токсинів) виникають структурні та функціональні зміни у печінці й нирках. Тому після етіотропного лікування таким тваринам застосовують засоби для відновлення функцій гепатоцитів і нефронів.

Мета роботи полягала у вивченні змін функціонального стану печінки у грубововнових кіз за фасціольозу після застосування препарату РБС у комплексній терапії. Матеріалом для дослідження були місцеві грубововнові кози віком 4–8 років, перехворілі на фасціольоз.

Козам для відновлення функціонального стану печінки і нирок, апробували схему, до складу якої входили: катозал (внутрішньом'язово – 3 мл на голову), регенераторний біостимулятор (РБС) – внутрішньом'язово із розрахунку 1 мл на 10 кг маси тіла та внутрішньовенно – 20 % розчин манітолу (0,2 г/кг маси тіла). Контрольним тваринам застосовували: внутрішньовенно розчин Рінгер-Локка (100